

HƯỚNG DẪN

**Tuyên truyền kỷ niệm 110 năm Ngày sinh đồng chí Lê Văn Lương
(28/03/1912 – 28/03/2022)**

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đảng (tại Công văn số 1740-CV/VPTW, ngày 07/9/2021 của Văn phòng Trung ương Đảng) về việc tổ chức kỷ niệm một số ngày lễ và sự kiện lịch sử quan trọng trong năm 2022; Ban Tuyên giáo Trung ương đã có Hướng dẫn số 30-HD/BTGTW, ngày 22/11/2021 về tuyên truyền kỷ niệm các ngày lễ lớn và sự kiện lịch sử quan trọng trong năm 2022; nay hướng dẫn cụ thể công tác tuyên truyền kỷ niệm 110 năm Ngày sinh đồng chí Lê Văn Lương (28/03/1912 – 28/03/2022) như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

- Tôn vinh và tri ân những công lao, đóng góp to lớn của đồng chí Lê Văn Lương đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc; khẳng định vai trò lãnh đạo sáng suốt của Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh và các đồng chí lãnh đạo của Đảng và cách mạng Việt Nam trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập, tự do của dân tộc, hòa bình, thống nhất Tổ quốc; qua đó củng cố, bồi đắp niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa và công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế.

- Thông qua các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm góp phần khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự lực, tự cường, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; cổ vũ, động viên các tầng lớp Nhân dân, nhất là thế hệ trẻ ra sức học tập, lao động và cống hiến sức lực, trí tuệ để xây dựng quê hương, đất nước ngày càng giàu đẹp, văn minh.

- Công tác tuyên truyền kỷ niệm thực hiện đúng chỉ đạo, hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương và cấp ủy đảng, chính quyền các cấp, bảo đảm trang trọng, thiết thực, hiệu quả gắn với tuyên truyền kỷ niệm các ngày lễ, sự kiện chính trị quan trọng của đất nước, tạo không khí thi đua thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp; đồng thời bảo đảm tốt công tác phòng chống dịch bệnh Covid-19.

II. NỘI DUNG TUYÊN TRUYỀN

- Thân thế, sự nghiệp cách mạng của đồng chí Lê Văn Lương, người cộng sản kiên trung, bất khuất; cán bộ lãnh đạo tiên bối tiêu biểu, có nhiều đóng góp quan trọng trong công tác xây dựng Đảng.

- Tấm gương mẫu mực về đạo đức cách mạng, liêm khiết, chí công, vô tư suốt đời phấn đấu hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì hạnh phúc của Nhân dân.

- Các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm diễn ra ở ban, bộ, ngành, đoàn thể Trung ương và địa phương, nhất là trên quê hương Hưng Yên.

III. CÁC HOẠT ĐỘNG TUYÊN TRUYỀN KỶ NIỆM

1. Tổ chức Lễ dâng hương, dâng hoa tại nhà lưu niệm đồng chí Lê Văn Lương ở tỉnh Hưng Yên.

2. Tổ chức Hội thảo khoa học cấp bộ (ngành).

3. Xây dựng phim tài liệu về đồng chí Lê Văn Lương.

4. Xây dựng, trùng tu, tôn tạo khu lưu niệm, nhà lưu niệm đồng chí Lê Văn Lương.

5. Tổ chức các hoạt động tuyên truyền bằng nhiều hình thức: thông qua các ấn phẩm, tài liệu tuyên truyền; các tin bài, phóng sự trên các báo, đài, tạp chí, trên Internet và mạng xã hội; sinh hoạt thường kỳ của các tổ chức chính trị - xã hội; các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao... tùy theo điều kiện cụ thể của các địa phương, đơn vị.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các ban, bộ, ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị được giao chủ trì, phối hợp tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm

1.1. Tỉnh Hưng Yên

- Chủ trì, phối hợp với các ban, bộ, ngành, cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức Lễ dâng hương, dâng hoa tại khu nhà lưu niệm đồng chí Lê Văn Lương tại thôn Xuân Cầu, xã Nghĩa Trụ, huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên.

- Phối hợp với Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Ban Tuyên giáo Trung ương chuẩn bị các điều kiện để tổ chức tốt Hội thảo khoa học cấp bộ (ngành).

- Chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương và các cơ quan, đơn vị liên quan trong việc lập đề án xây dựng, trùng tu, tôn tạo khu lưu niệm, nhà lưu niệm đồng chí Lê Văn Lương theo Hướng dẫn số 07-HD/BTGTW ngày 24/5/2021 của Ban Tuyên giáo Trung ương.

- Tổ chức tốt các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm khác trên địa bàn tỉnh.

1.2. Ban Tuyên giáo Trung ương

- Chỉ đạo, hướng dẫn công tác tuyên truyền kỷ niệm; biên soạn, phát hành Đề cương tuyên truyền kỷ niệm.

- Phối hợp với Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, tỉnh Hưng Yên tổ chức Hội thảo khoa học cấp bộ (ngành).

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch chỉ đạo, thẩm định phim tài liệu.

- Theo dõi, kiểm tra, đôn đốc việc tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm ở các bộ, ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị; báo cáo Ban Bí thư theo quy định.

1.3. Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh: Chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương và tỉnh Hưng Yên xây dựng Kế hoạch tổ chức Hội thảo khoa học cấp bộ (ngành); chuẩn bị tốt các bài phát biểu khai mạc, bế mạc và các tham luận tại Hội thảo.

1.4. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: Chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức các hoạt động tuyên truyền, cổ động trực quan, nhất là trên pano, áp phích, tranh ảnh và các hoạt động văn hóa – văn nghệ, thể dục – thể thao... chào mừng, phù hợp với tình hình thực tế; phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương chỉ đạo, thẩm định phim tài liệu.

1.5. Đài Truyền hình Việt Nam:

- Xây dựng, phát sóng phim tài liệu về đồng chí Lê Văn Lương theo sự chỉ đạo của Ban Tuyên giáo Trung ương.

- Tổ chức tốt công tác tuyên truyền kỷ niệm trên sóng Đài Truyền hình Việt Nam.

1.6. Đài Tiếng nói Việt Nam: Đưa tin về các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm của các ban, bộ, ngành, địa phương.

2. Các bộ, ngành, đoàn thể Trung ương và địa phương

2.1. Các cơ quan, đơn vị Trung ương và địa phương, nhất là những địa phương, lĩnh vực gắn với cuộc đời hoạt động cách mạng của đồng chí Lê Văn Lương, tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm phù hợp với điều kiện cụ thể, như tọa đàm, hội thảo khoa học, phát động các phong trào thi đua; chú trọng tuyên truyền trên các báo, đài, tạp chí, trang thông tin điện tử, các ấn phẩm tuyên truyền; sinh hoạt thường kỳ của các tổ chức chính trị - xã hội.

2.2. Bộ Thông tin và Truyền thông: Quản lý chặt chẽ các hoạt động thông tin, truyền thông, nhất là việc đăng tải thông tin trên các báo, đài, tạp chí, trên Internet và mạng xã hội; phát hiện và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm, đưa thông tin sai trái, xuyên tạc, chống phá Đảng, Nhà nước và Nhân dân ta.

3. Ban tuyên giáo tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội Trung ương

- Tham mưu cấp ủy xây dựng kế hoạch tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm thiết thực, phù hợp với điều kiện của địa phương.

- Tuyên truyền sự kiện trong nội dung bản tin sinh hoạt chi bộ, thông tin công tác tuyên giáo của ngành, đoàn thể, địa phương.

- Theo dõi, kiểm tra, nắm tình hình các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm, nhất là trên báo chí, Internet, mạng xã hội và các phương tiện cổ động trực quan để chỉ đạo, định hướng kịp thời.

4. Các cơ quan báo chí Trung ương và địa phương

Xây dựng kế hoạch triển khai tuyên tin, bài, phóng sự, chương trình với nội dung và thời lượng phù hợp để tạo sức lan tỏa sâu rộng trong cán bộ, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân; thực hiện nghiêm chế độ kiểm duyệt, bảo mật thông tin, không để xảy ra sai sót; việc đăng tải thông tin tuyên truyền cần phải căn cứ vào nguồn thông tin, tư liệu chính thống do các cơ quan có thẩm quyền cung cấp, phát hành; không khai thác những thông tin “nhạy cảm”, trường hợp cần thiết phải thông tin, báo cáo, xin ý kiến của Ban tuyên giáo cùng cấp trước khi tuyên truyền.

Đài phát thanh và truyền hình các địa phương tổ chức tiếp, phát sóng phim tài liệu.

V. MỘT SỐ KHẨU HIỆU TUYÊN TRUYỀN

1. Nhiệt liệt chào mừng 110 năm Ngày sinh đồng chí Lê Văn Lương (28/03/1912 - 28/03/2022)!

2. Đồng chí Lê Văn Lương - Người chiến sĩ cộng sản kiên cường, bất khuất!

3. Đồng chí Lê Văn Lương - Người học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh!

4. Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh muôn năm!

5. Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam muôn năm!

6. Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta! *Uy*

(Gửi kèm Đề cương tuyên truyền)

Nơi nhận:

- Đồng chí Thường trực Ban Bí thư (để b/c),
- Đồng chí Trưởng ban (để b/c),
- VP Trung ương Đảng, VP Chủ tịch nước, VP Quốc hội, VP Chính phủ,
- Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội ở Trung ương,
- Bộ Thông tin và Truyền thông; Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch,
- Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh,
- Ban tuyên giáo các tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương, các tổ chức chính trị - xã hội ở Trung ương,
- Các báo, đài Trung ương,
- Lãnh đạo Ban,
- Các Vụ, đơn vị trong Ban,
- Vụ Tuyên truyền (10),
- Lưu HC.

Phan Xuân Thủy

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN

**Kỷ niệm 110 năm ngày sinh của đồng chí Lê Văn Lương, lãnh đạo tiền bối
tiêu biểu của Đảng và cách mạng Việt Nam (28/3/1912 - 28/3/2022)**

I. KHÁI LƯỢC TIỂU SỬ VÀ QUÁ TRÌNH HOẠT ĐỘNG CÁCH MẠNG CỦA ĐỒNG CHÍ LÊ VĂN LƯƠNG

Đồng chí Lê Văn Lương, tên thật là Nguyễn Công Miều, sinh ngày 28/3/1912 trong một gia đình nhà nho tại làng Xuân Cầu, xã Nghĩa Trụ, huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên. Năm 1927, Đồng chí gia nhập Hội Việt Nam cách mạng Thanh niên. Tháng 6/1929, Đồng chí gia nhập Đông Dương Cộng sản Đảng - một tổ chức tiền thân của Đảng Cộng sản Việt Nam và đến khi Đảng Cộng sản ra đời, Đồng chí trở thành đảng viên Đảng.

Cuối năm 1929, thực hiện chủ trương “vô sản hóa”, Lê Văn Lương cùng một số đồng chí được cử vào Nam Kỳ hoạt động. Cuối năm 1930, Đồng chí được tổ chức điều động về hoạt động tại hãng dầu Socony (hãng dầu Nhà Bè) với nhiệm vụ xây dựng cơ sở cách mạng, chỉ đạo phát triển chi bộ đảng và xây dựng các tổ chức quần chúng trong công nhân. Tháng 01/1931, diễn ra Đại hội Tổng Công hội Nam Kỳ lần thứ II, đồng chí Lê Văn Lương được bầu làm Ủy viên Tổng Công hội Nam Kỳ.

Đến tháng 3/1931, Đồng chí bị chính quyền thực dân Pháp bắt và giam tại Khám Lớn Sài Gòn. Năm 1933, Đồng chí bị kết án tử hình cùng với 7 người khác, sau đó được giảm xuống án chung thân và bị đày ra Côn Đảo. Tháng 9/1945, sau khi Cách mạng tháng Tám thành công, Đồng chí được đón về Nam Bộ, tham gia cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của nhân dân Nam Bộ. Tháng 10/1945, Đồng chí được cử làm Ủy viên dự khuyết Xứ ủy Nam Bộ. Tháng 01/1946, Đồng chí được Trung ương điều ra Bắc, giúp Tổng Bí thư Trường Chinh chỉ đạo Báo Sự thật và Nhà xuất bản Sự thật. Đầu năm 1947, Đồng chí được cử làm Bí thư Văn phòng Thường vụ Trung ương Đảng. Năm 1948 làm Trưởng Ban Tổ chức Trung ương.

Năm 1949, đồng chí Lê Văn Lương được cử kiêm nhiệm Giám đốc đầu tiên của Trường Nguyễn Ái Quốc - Trường Đảng ở Trung ương từ năm 1949 đến năm 1956.

Tháng 02/1951, tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng, Đồng chí được bầu vào Ban Chấp hành Trung ương Đảng Lao động Việt Nam, Ủy viên dự khuyết Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tổ chức Trung ương. Năm 1953, Trung ương Đảng quyết định thành lập Ban Cải cách ruộng đất Trung ương do đồng chí Trường Chinh làm Trưởng Ban, đồng chí Lê Văn Lương được phân công tham gia Ban lãnh đạo Cải cách ruộng đất.

Hòa bình lập lại, năm 1954, Đồng chí giữ chức Thứ trưởng Bộ Nội vụ trong Chính phủ nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Tháng 11/1956, Đồng chí được chỉ

định làm Bí thư Khu ủy Tả ngạn. Tháng 8/1957, Đồng chí làm Phó Trưởng ban Tổ chức Trung ương. Đầu năm 1959, Đồng chí giữ chức Chánh Văn phòng Trung ương Đảng.

Tháng 9/1960, tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ III của Đảng, Đồng chí được bầu vào Ban Chấp hành Trung ương Đảng, được Trung ương bầu vào Ban Bí thư. Năm 1973, Đồng chí được phân công kiêm Trưởng ban Tổ chức Trung ương Đảng.

Tháng 12/1976, tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ IV của Đảng, Đồng chí tiếp tục được bầu vào Ban Chấp hành Trung ương Đảng, được Ban Chấp hành Trung ương bầu làm Ủy viên Bộ Chính trị. Từ năm 1976 đến năm 1986, đồng chí Lê Văn Lương được Trung ương Đảng, Bộ Chính trị điều động và phân công làm Bí thư Thành ủy Hà Nội.

Đồng chí là đại biểu Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa VI và khóa VII.

Cuối năm 1986, do tuổi cao sức yếu, Đồng chí không tham gia Trung ương, thôi giữ chức Bí thư Thành ủy Hà Nội. Trong thời gian này, Đồng chí tiếp tục được Bộ Chính trị phân công tham gia tổng kết công tác xây dựng Đảng và công tác cán bộ.

Đồng chí Lê Văn Lương từ trần ngày 25/4/1995 tại Bệnh viện Quân y 108 Hà Nội, thọ 83 tuổi.

Với gần 70 năm hoạt động và cống hiến cho sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc, đồng chí Lê Văn Lương được Đảng, Nhà nước tặng thưởng Huân chương Sao Vàng, Huy hiệu 50 năm tuổi Đảng và nhiều huân, huy chương cao quý khác.

II. NHỮNG ĐÓNG GÓP QUAN TRỌNG CỦA ĐỒNG CHÍ LÊ VĂN LƯƠNG ĐỐI VỚI SỰ NGHIỆP CÁCH MẠNG CỦA ĐẢNG VÀ DÂN TỘC

1. Đồng chí Lê Văn Lương thuộc lớp đảng viên đầu tiên của Đảng – Người cộng sản kiên trung, bất khuất

Sinh ra trong một gia đình nho học và khoa bảng ở một địa phương có truyền thống hiếu học và yêu nước, đồng chí Lê Văn Lương đã kế thừa được các phẩm chất cao quý của gia đình, dòng họ và quê hương. Từ những năm học trường Bưởi, cùng với người bạn học Nguyễn Văn Cừ, Lê Văn Lương được Ngô Gia Tự giác ngộ cách mạng. Năm 1927, khi mới 15 tuổi, là học sinh Trường Bưởi, Đồng chí đã tham gia Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên, được tư tưởng Nguyễn Ái Quốc dẫn đường, đồng chí Lê Văn Lương luôn thể hiện nhiệt huyết của tuổi trẻ muốn được hiến thân cho sự nghiệp giải phóng dân tộc thoát khỏi ách thực dân, phong kiến. Tháng 6/1929, Đồng chí gia nhập Đông Dương Cộng sản Đảng. Tháng 8/1929, đồng chí Lê Văn Lương được cử vào Nam Bộ hoạt động, cùng với đồng chí Ngô Gia Tự trong phong trào công nhân Sài Gòn để thực hiện

chủ trương “vô sản hóa” của Đảng. Tháng 01 năm 1930, đồng chí Ngô Gia Tự thay mặt Trung ương Đông Dương Cộng sản Đảng công nhận Đồng chí là đảng viên chính thức của Đảng. Sau khi trở thành đảng viên chính thức, Đồng chí càng tích cực hoạt động nhằm xây dựng cơ sở và phát triển đảng viên mới trong công nhân, lao động Sài Gòn – Chợ Lớn.

Ngày 03/02/1930, Đảng Cộng sản Việt Nam được thành lập. Ở Nam Kỳ, đồng chí Ngô Gia Tự đại diện cho Đông Dương Cộng sản Đảng đã bắt liên lạc với các đồng chí trong ban lãnh đạo An Nam Cộng sản Đảng, thành lập “Ban Lâm thời chấp uỷ” của Đảng Cộng sản Việt Nam tại Nam Kỳ. Đồng chí Ngô Gia Tự được bầu làm Bí thư Ban Lâm thời chấp uỷ Nam Kỳ, đặt trụ sở tại một ngôi nhà ở góc đường Kitchener và đường Grimaud (nay là góc đường Nguyễn Thái Học và đường Phạm Ngũ Lão). Dưới sự chỉ đạo của Ban Lâm thời chấp uỷ, các tổ chức cộng sản được tiến hành hợp nhất thành các chi bộ đảng cộng sản. Thực hiện chủ trương của Ban chấp uỷ, đồng chí Lê Văn Lương (lúc này có bí danh là Phạm Văn Khương) cùng với các đồng chí Hạ Bá Cang (Hoàng Quốc Việt), Lê Quang Sung, Phạm Ký đã đứng ra thành lập Chi bộ Đảng Cộng sản Việt Nam của công nhân hãng Faci.

Cuối năm 1930, đồng chí Lê Văn Lương được tổ chức điều động về hoạt động tại hãng dầu Socony (hãng dầu Nhà Bè) với nhiệm vụ xây dựng cơ sở cách mạng, chỉ đạo phát triển chi bộ đảng và xây dựng các tổ chức quần chúng trong công nhân. Với sự nhiệt tình, phong cách làm việc sâu sát, gần gũi anh em công nhân, đồng chí Lê Văn Lương được anh em công nhân rất tin tưởng và ủng hộ. Chỉ trong một thời gian ngắn, chi bộ đảng của công nhân được củng cố, tổ chức Công hội của hãng đã được thành lập, lôi kéo được đông đảo công nhân tham gia.

Bước sang năm 1931, phong trào đấu tranh của công nhân Sài Gòn ngày càng phát triển mạnh mẽ và đi vào chiều sâu, mang tính chất chính trị rõ rệt. Ngày 01/01/1931, diễn ra Đại hội Tổng Công hội Nam Kỳ lần thứ 2, đồng chí Lê Văn Lương được bầu làm Ủy viên Tổng Công hội Nam Kỳ.

Ngày 23/3/1931 nổ ra cuộc đấu tranh của công nhân Hãng dầu Nhà Bè do đồng chí Lê Văn Lương và một số đồng chí trong Xứ uỷ Nam Kỳ và Thành uỷ Sài Gòn trực tiếp chỉ đạo nhưng đã bị thực dân Pháp đàn áp; đồng chí Lê Văn Lương đã bị địch bắt.

Sau hơn hai năm giam giữ và dùng mọi cực hình tra tấn, kẻ thù vẫn không hề lấy được một lời khai nào, chúng đành phải dựng lên một phiên tòa để xét xử Đồng chí và những đảng viên đảng cộng sản khác. Từ ngày 02 đến ngày 09/5/1933, Tòa án Đại hình Sài Gòn mở phiên tòa xử án 120 chiến sĩ cộng sản trong đó có đồng chí Lê Văn Lương. Báo chí thời đó gọi là “Vụ án Đảng Cộng sản Đông Dương”. Trước tòa án của kẻ thù các đồng chí Ngô Gia Tự, Phạm Hùng, Lê Văn Lương, Nguyễn Chí Diểu, Bùi Lâm, Hà Huy Giáp và các đồng chí khác

đã nêu cao phẩm chất, khí phách của người yêu nước, cách mạng, dũng cảm bảo vệ lý tưởng cộng sản và mục tiêu giành độc lập dân tộc của Đảng Cộng sản.

Mặc dù không có đủ chứng cứ nhưng bọn quan toà vẫn tuyên án tử hình đối với 8 đồng chí trong đó có Lê Văn Lương, Phạm Hùng; 19 người khổ sai chung thân trong đó có Ngô Gia Tự, Nguyễn Chí Diểu, Hà Huy Giáp; 21 người án 20 năm khổ sai và 17 người 15 năm khổ sai. Những lời lẽ phản kháng của đồng chí Lê Văn Lương và các đảng viên cộng sản khác trong phiên toà đã vang động trong lòng người dân Sài Gòn – Chợ Lớn lúc đó và tạo nên một phong trào đấu tranh của Nhân dân đòi địch phải giảm án cho những người cộng sản. Những ngày chờ đợi lên máy chém, với bản lĩnh và khí phách của người cộng sản chân chính, họ đã khiến những viên cai ngục nổi tiếng tàn bạo phải nể trọng.

Do những tác động tích cực của cách mạng thế giới; trước khí thế đấu tranh của nhân dân Sài Gòn - Chợ Lớn và phong trào của lực lượng tiến bộ Pháp và sự đấu tranh trực tiếp của các đảng viên cộng sản, thực dân Pháp buộc phải giảm các án tử hình xuống chung thân khổ sai. Năm 1934, địch đày đồng chí Lê Văn Lương và các bạn tù ra giam giữ ở Côn Đảo. Suốt 15 năm lao tù, trong đó có hơn 11 năm tại Côn Đảo, Đồng chí luôn giữ vững khí tiết cách mạng, phẩm chất người cộng sản. Tấm gương kiên cường, bất khuất của Đồng chí có ảnh hưởng tích cực đến những người tù trên đảo, đến phong trào cách mạng ở trong nước thông qua những đồng chí được trả tự do hay hết hạn tù. Với tinh thần “biến nhà tù đế quốc thành trường học cách mạng”, đồng chí Lê Văn Lương đã cùng với các đồng chí của mình thành lập Chi bộ cộng sản ngay tại nơi “địa ngục trần gian” ấy. Đồng thời cũng tại đây, Đồng chí được chỉ bộ cử vào Ban lãnh đạo nhà tù Côn Đảo; lãnh đạo các đảng viên trong nhà tù đấu tranh kiên cường với kẻ thù. Chi bộ cũng đã liên lạc với Đảng ở trong đất liền mà trực tiếp là Xứ ủy Nam Kỳ, giới thiệu các đồng chí hết hạn tù trở về tiếp tục công việc cách mạng; tổ chức đấu tranh đòi ân xá tù chính trị, đấu tranh đòi cải thiện chế độ sinh hoạt và đời sống trong tù; đấu tranh với những quan điểm sai trái của những tù nhân Việt Nam Quốc dân Đảng, cảm hóa một số người yêu nước chân chính của Quốc dân Đảng theo lập trường cách mạng của Đảng Cộng sản.

Giữa năm 1934, Chi ủy Chi bộ nhà tù Côn Đảo gồm các đồng chí Ngô Gia Tự, Trần Quang Tạng, Phạm Hùng, Nguyễn Công Khương (*tức Lê Văn Lương*) đã lãnh đạo thành công cuộc đấu tranh của những người tù xe củi từ An Hải về Lò Than buộc địch phải nhượng bộ để 7 người đẩy 1 xe (trước là 5 người đẩy xe). Chi bộ đã cùng với Hội tù nhân đấu tranh đòi cai ngục giảm nhẹ lao động đối với tù nhân ốm đau, giảm nhẹ khổ sai.

Ngày đi làm khổ sai, tối đến đồng chí Lê Văn Lương vẫn cần mẫn viết bài chỉ đạo cho báo “Tiến lên”, tờ báo bí mật của Hội tù nhân, hướng dẫn đấu tranh trong tù và tập san “Ý kiến chung” - tập san nghiên cứu lý luận trong tù. Đến tháng

7/1935, khi đồng chí Trần Văn Giàu bị bắt và đày ra đảo, đồng chí Lê Văn Lương đã bàn với đồng chí Phạm Hùng giao cho đồng chí Trần Văn Giàu mở lớp dạy lý luận trong tù, bản thân Đồng chí cũng là một học viên chăm chỉ của lớp. Tấm gương của Đồng chí có ảnh hưởng tích cực đến những người tù ở toàn đảo, đến phong trào cách mạng ở trong nước qua những đồng chí được trả lại tự do hay hết hạn tù.

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, đồng chí Lê Văn Lương luôn thể hiện là một người cộng sản chân chính, vì nước, vì dân, vì sự nghiệp của Đảng.

2. Đồng chí Lê Văn Lương, lãnh đạo tiên bối tiêu biểu, có nhiều đóng góp quan trọng trong công tác xây dựng Đảng

Đồng chí Lê Văn Lương đã trải qua nhiều trọng trách mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó, trên cương vị nào, Đồng chí luôn nêu gương sáng về lòng tận tụy, trung thành, cần, kiệm, liêm, chính, luôn đặt lợi ích cách mạng lên trước hết và trên hết.

Năm 1948, khi được bầu bổ sung làm Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng và được chỉ định làm Chánh Văn phòng Trung ương, Đồng chí là người làm việc bên cạnh Bác Hồ và các đồng chí trong Thường vụ Trung ương Đảng giúp Tổng Bí thư Trường Chinh giải quyết các công việc hằng ngày của Đảng. Khi các Ban Đảng lần lượt ra đời: Đảng vụ (Tổ chức), Kiểm tra, Dân vận, Tài chính, với cương vị Chánh Văn phòng Trung ương Đảng, Đồng chí đã trực tiếp tổ chức xây dựng Văn phòng Trung ương thật sự trở thành cơ quan tham mưu đắc lực của Đảng. Những ngày đầu thành lập, trong hoàn cảnh chiến tranh, vừa phải xây dựng, củng cố tổ chức, vừa tìm tòi, cải tiến phương pháp làm việc, lại phải di chuyển liên tục, nhưng dưới sự chỉ đạo trực tiếp của đồng chí Lê Văn Lương, công việc của Văn phòng Trung ương Đảng được tổ chức thông suốt, bảo vệ an toàn các đồng chí lãnh đạo, bảo vệ tài liệu của Đảng, giữ mối liên hệ giữa Trung ương và các khu ủy, tỉnh ủy. Đặc biệt, đồng chí Lê Văn Lương đã góp phần quan trọng vào việc soạn thảo Nghị quyết Hội nghị cán bộ Trung ương (miền Bắc Đông Dương) bàn về tổ chức các ban, tiểu ban ở Trung ương và cấp ủy địa phương.

Trong thời gian làm Trưởng ban Đảng vụ từ 1948 - 1950, Đồng chí đã giúp Trung ương Đảng soạn thảo Điều lệ Đảng mới, giúp Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư chuẩn bị về một số công việc liên quan đến tổ chức - cán bộ... góp phần tích cực vào công tác chuẩn bị tổ chức Đại hội Đảng lần thứ II.

Trên cương vị Giám đốc Trường Đảng Trung ương Nguyễn Ái Quốc (1949-1956), đồng chí Lê Văn Lương đã góp phần giúp Trung ương Đảng tổ chức thành công Hội nghị toàn quốc lần thứ nhất về công tác huấn luyện và học tập. Bám sát nhiệm vụ chính trị, đường lối cách mạng Việt Nam, quán triệt lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đồng chí luôn coi trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Trong

các lớp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, đồng chí Lê Văn Lương đã trực tiếp giảng dạy, giải đáp những vấn đề về đường lối của Đảng, về lịch sử, kinh nghiệm và lý luận cách mạng Việt Nam cho các học viên. Trên cương vị Giám đốc đầu tiên của Trường Đảng Trung ương Nguyễn Ái Quốc, đồng chí Lê Văn Lương đã có đóng góp to lớn đưa nhà trường vượt qua nhiều khó khăn, thử thách, phát triển về mọi mặt, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ mà Đảng và Nhà nước giao phó trong công tác huấn luyện, đào tạo, bồi dưỡng lý luận - chính trị cho cán bộ, đảng viên.

Khi đảm nhiệm vai trò Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư, Trưởng Ban Tổ chức Trung ương Đảng, đồng chí Lê Văn Lương đã có nhiều đóng góp đối với sự nghiệp xây dựng Đảng ngày càng lớn mạnh, như: xác định rõ mục đích, tôn chỉ của công tác tổ chức, xây dựng Đảng trong điều kiện lịch sử mới; kiện toàn bộ máy tổ chức của Đảng; tổ chức Đảng trong vùng bị địch tạm chiếm, trong Quân đội và Công an; mở đầu xây dựng, kiện toàn và đặt nền nếp cho sự hoạt động của Ban Tổ chức Trung ương; góp phần xây dựng và hoàn thiện đường lối, chính sách công tác tổ chức - cán bộ của Đảng. Với vai trò chỉ đạo trực tiếp của Đồng chí, Đảng ta đã phát triển được đội ngũ cán bộ có phẩm chất và năng lực, có hệ thống cơ sở Đảng vững mạnh ở các cấp, ngành, địa phương với cơ chế hoạt động ngày càng tiến bộ. Đối với công tác tổ chức, đồng chí Lê Văn Lương luôn kiên nhẫn, tỉ mỉ, có trách nhiệm cao đối với sinh mạng chính trị của cán bộ đảng viên. Đồng chí luôn chú trọng tới công tác bảo vệ chính trị nội bộ của Đảng; đấu tranh không khoan nhượng đối với cái sai; gần gũi quần chúng, giúp đỡ đồng chí mình tiến bộ. Đồng chí đã luôn đi sát cơ sở, đặc biệt chú trọng chỉ đạo thực hiện đường lối, chính sách cán bộ của Đảng.

Trên cương vị 10 năm làm Bí thư Thành ủy Hà Nội (giai đoạn 1976 - 1986), đồng chí Lê Văn Lương đã cùng tập thể Thành ủy lãnh đạo Đảng bộ và nhân dân Thủ đô đạt được nhiều thành tích quan trọng trên mọi mặt công tác: chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, giáo dục, đối ngoại, quốc phòng - an ninh, khoa học - kỹ thuật... trở thành điểm sáng để các địa phương trong cả nước học tập, noi theo.

Đồng chí Lê Văn Lương luôn nêu cao tấm gương trọn đời phấn đấu vì sự nghiệp cách mạng của Đảng. Dù ở cương vị công tác nào, Đồng chí đều hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, luôn trung thành, tận tụy với Đảng, với Tổ quốc, hết lòng, hết sức phụng sự cách mạng, phục vụ Nhân dân. Ở đồng chí Lê Văn Lương có cái "tâm" của một người làm công tác tổ chức - cán bộ của Đảng và có cái "tình" trong cách ứng xử với mọi người, yêu thương cán bộ, gần gũi với quần chúng, vì sự tiến bộ của đồng chí của mình.

3. Đồng chí Lê Văn Lương – nhà lãnh đạo có nhân cách cao đẹp, trong sáng, sống có tình, có nghĩa với đồng chí, đồng bào, người học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Tấm gương sáng về lòng yêu nước thương dân, suốt đời phấn đấu hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì hạnh phúc của Nhân dân

Lòng yêu nước, thương dân là yếu tố quan trọng trong hành trang của đồng chí Lê Văn Lương, khi quyết định đi theo con đường cách mạng của thể hệ đi trước (trong thời kỳ 1930 - 1945), Đồng chí đã vượt qua nhiều gian lao, thử thách để hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được Đảng, Nhân dân giao phó (15 năm rèn luyện, đấu tranh trong lao tù đế quốc, nhiều lần chiến đấu chống lại kẻ thù tàn bạo).

Những năm tháng chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, rồi trong thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, đồng chí Lê Văn Lương được phân công đảm nhận các cương vị lãnh đạo cao cấp của Đảng và Nhà nước, phụ trách các lĩnh vực, như: công tác văn phòng, tổ chức, nội vụ, công tác tư tưởng, giáo dục lý luận chính trị, báo chí, xuất bản. Dù ở bất cứ cương vị công tác nào, Đồng chí cũng nêu gương sáng về lòng tận tụy, trung thành, cần, kiệm, liêm, chính, khiêm tốn, giản dị và trung thực, luôn đặt lợi ích cách mạng lên trước hết và trên hết. Cuộc đời hoạt động cách mạng trong sáng của Đồng chí gắn liền với sự nghiệp chung của toàn Đảng, toàn dân.

Luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm trước Đảng và dân tộc, giữ vững ý thức tổ chức kỷ luật, nghiêm chỉnh chấp hành chỉ thị, nghị quyết của Đảng

Là một nhà chính trị, được rèn luyện và trưởng thành trong đấu tranh cách mạng, trong lao tù đế quốc, có thể làm việc và hoạt động trên nhiều lĩnh vực khác nhau, đồng chí Lê Văn Lương luôn luôn chấp hành sự phân công, điều động của Đảng, luôn làm việc hết sức mình trên tinh thần tự giác, tận tụy, có trách nhiệm trước Đảng và dân tộc. Với Đồng chí bất cứ việc gì có lợi cho dân, cho nước, cho Đảng thì sẵn sàng nhận và hoàn thành với kết quả tốt nhất.

Trong quá trình cải cách ruộng đất và chinh đồn tổ chức, đồng chí Lê Văn Lương là người tích cực đi xuống cơ sở nắm tình hình, xác minh những sai lầm để báo cáo với Chủ tịch Hồ Chí Minh và Trung ương Đảng, giúp Trung ương đề ra những biện pháp sửa sai.

Gương mẫu trong công tác, giản dị trong lối sống, gần gũi, hòa mình với đồng bào, đồng chí

Đồng chí Lê Văn Lương có lối sống hòa đồng, gần gũi với mọi người. Trải qua quá trình hoạt động cách mạng sôi nổi và nhiệt huyết, qua những năm tháng rèn luyện trong lao tù đế quốc, những năm tháng làm việc bên cạnh Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân cách của đồng chí Lê Văn Lương được bộc lộ một cách rõ nét

“là một người kiên định, tận tụy, kín đáo, cẩn thận, trầm tĩnh nhưng đi vào nội tâm mọi người với tình cảm chân thành”.

Là một người luôn nêu cao ý thức trách nhiệm, suốt đời hết lòng, hết sức, tận tụy phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân, không màng danh lợi bản thân. Suốt những năm tháng hoạt động cách mạng khó khăn, gian khổ hay trên bất cứ cương vị công tác nào, Đồng chí luôn được sự che chở, đùm bọc, tin yêu của đồng bào, đồng chí, để lại một hình ảnh đẹp về người cộng sản chân chính trong lòng mọi người.

Cuộc đời và sự nghiệp của đồng chí Lê Văn Lương đã để lại những tình cảm tốt đẹp trong lòng đồng chí, đồng nghiệp và quần chúng Nhân dân. Khi nhắc đến Đồng chí, mọi người đều nghĩ ngay đến một người cộng sản kiên cường, dũng cảm, chân thực, một cán bộ lãnh đạo xuất sắc của Đảng, người đồng chí mẫu mực, đạo đức cách mạng trong sáng, chí công vô tư, một người con ưu tú của dân tộc Việt Nam.

Kỷ niệm 110 năm Ngày sinh đồng chí Lê Văn Lương trong bối cảnh toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta đang nỗ lực vượt qua khó khăn, thách thức do tác động tiêu cực của đại dịch Covid-19; thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả và từng bước phục hồi, duy trì các hoạt động kinh tế, ổn định xã hội, đời sống Nhân dân. Thành kính, tưởng nhớ và tri ân công lao, đóng góp của đồng chí Lê Văn Lương và các đồng chí lãnh đạo tiền bối tiêu biểu của Đảng, chúng ta nguyện ra sức thi đua học tập, lao động, công tác và chiến đấu, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG - TỈNH ỦY HƯNG YÊN